

МОН УКРАЇНИ
Придніпровська державна академія фізичної культури і спорту

«УХВАЛЕНО»
вченою радою ПДАФКіС

Протокол № 7
від «26» листопада 2020 р.

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор ПДАФКіС

[Handwritten signature]
«03» 08 2020 р.

В.Г. Савченко

2020 р.

ПОЛОЖЕННЯ
Придніпровської державної академії фізичної культури і спорту
про НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНУ ПРАКТИКУ
здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

Дніпро 2020

1. Загальні положення

1.1. Положення про науково-педагогічну практику здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти (далі – здобувачі) Придніпровської державної академії фізичної культури і спорту (далі – академія) регламентує порядок і форми проходження науково-педагогічної практики здобувачами з відривом та без відриву від виробництва.

1.2. Науково-педагогічна практика в системі післявузівської освіти є компонентом професійної підготовки до науково-педагогічної діяльності у закладі вищої освіти та являє собою вид практичної діяльності здобувачів по здійсненню навчально-виховного процесу у закладі вищої освіти, включаючи викладання спеціальних дисциплін, організацію навчальної діяльності здобувачів першого та другого рівнів вищої освіти, науково-методичну роботу з дисциплін, формуванню загальних та професійних (фахових) компетентностей.

1.3. Дане Положення розроблено у відповідності до «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 р. № 261 та освітньо-наукової програми, згідно з якою науково-педагогічна практика передбачена як один із компонентів підготовки здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти.

1.4. Організатором науково-педагогічної практики є кафедра, за якою закріплений здобувач.

2. Завдання практики

2.1. В процесі проходження науково-педагогічної практики у здобувачів наукового ступеня доктора філософії повинні бути сформовані наступні компетентності:

ЗК 6. Здатність організовувати та проводити навчальний процес у закладі вищої освіти, розробляти ресурсне забезпечення навчального процесу.

ЗК 11. Здатність оцінювати соціальну значимість результатів своєї діяльності, бути відповідальним громадянином, усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.

ЗК 12. Здатність демонструвати навички роботи в науковому колективі, створювати нові ідеї.

ЗК 16. Здатність планувати та управляти часом, чітко формулювати цілі, застосовувати різноманітні методики, технології та практики тайм-менеджменту, які сприятимуть ефективній організації часу відповідно до особистісних та професійних потреб.

ЗК 17. Здатність виконувати професійну діяльність та оцінювати у відповідності до стандартів якості.

ЗК 18. Здатність використовувати різні методи та прийоми навчання, виховання та соціалізації особистості.

ФК 1. Здатність застосовувати новітні теорії, концепції, технології та методи, необхідні для розв'язання комплексних проблем у фізичній культурі та спорті.

ФК 5. Здатність до професійного спілкування щодо актуальних проблем фізичної культури та спорту.

ФК 8. Здатність професійно використовувати сучасне наукове обладнання та прилади.

ФК 13. Здатність спілкуватись в науковому середовищі з проблем фізичної культури та спорту.

2.2. Здобувачі повинні оволодіти основами науково-методичної та навчально-методичної роботи: навиками структурування та психологічно грамотного перетворення наукових знань в навчальний матеріал, систематизації навчальних та виховних задач; методами та засобами складання задач, вправ, тестів з різних тем, усного та письмового переказу предметного матеріалу, різноманітними освітніми технологіями.

2.3. В процесі практичної діяльності ведення навчальних занять повинні бути сформовані вміння поставити навчально-виховну мету, вибору типу, виду занять, використання різних форм організації навчальної діяльності здобувачів першого та другого ступенів вищої освіти: діагностики, контролю та оцінки ефективності навчальної діяльності.

2.4. В ході відвідування занять науково-педагогічних працівників відповідних дисциплін, здобувачі повинні ознайомитися з різними способами структурування і представлення навчального матеріалу, способами активізації навчальної діяльності, особливостями професійної риторики, з різними способами та прийомами оцінювання навчальної діяльності у вищій школі.

3. Організаційні основи практики

3.1. Загальний обсяг науково-педагогічної практики складає 90 годин, у тому числі 50 годин навчально-методичної роботи (відвідування та аналіз занять, відвідування консультацій, керівництво різними видами практик здобувачів I та II рівнів вищої освіти), з них аудиторне навантаження (проведення лекцій, семінарів, практичних занять) складає 10 годин; 40 годин відводиться на самостійну роботу – підготовка до занять, методична робота тощо.

3.2. Терміни проходження науково-педагогічної практики та її програма визначаються в індивідуальному плані здобувача, затверджуються науковим керівником, завідувачем кафедри, до якої прикріплений здобувач наукового ступеня доктора філософії.

4. Зміст практики

Науково-педагогічна практика здобувачів передбачає такі види діяльності:

4.1. Знайомство з організацією навчально-виховного процесу у закладі вищої освіти.

4.2. Вивчення досвіду викладання провідними науково-педагогічними працівниками закладу вищої освіти навчальних дисциплін під час відвідування аудиторних занять.

4.3. Розробка змісту навчальних занять.

4.4. Участь у розробці ресурсного забезпечення навчального процесу.

4.5. Самостійне проведення навчальних занять з дисципліни (лекцій, семінарів, практичних занять), самоаналіз.

4.6. Участь в оцінюванні якості різних видів робіт здобувачів I та II рівнів вищої освіти.

4.7. Індивідуальна робота зі здобувачами I та II рівнів вищої освіти.

4.8. Керівництво та/або допомога в проведенні наукових студентських досліджень.

5. Звітна документація

5.1. За підсумками проходження науково-педагогічної практики здобувач представляє на кафедрі:

5.1.1. Загальний звіт про проходження науково-педагогічної практики (ПІБ практиканта, спеціальність, кафедра, ПІБ наукового керівника, період проходження, загальний обсяг годин; сітка занять (дати проведення, академічна група, тема, вид занять), підписаний завідувачем кафедри (додаток);

5.1.2. Відгук наукового керівника про проходження практики;

5.1.3. Витяг з протоколу засідання відповідної кафедри про затвердження звіту.

5.2. Здобувачі, які проводять заняття за трудовою угодою в межах академії, представляють відповідні документи, які підтверджують виконання навантаження та атестуються кафедрою на основі наданої звітної документації.

5.3. Здобувачі мають право проходити педагогічну практику в інших закладах вищої освіти України, з наступним поданням щоденника практики та розгорнутої характеристики від відповідального куратора з місця проходження практики.

5.4. Звіт та протокол засідання відповідної кафедри про затвердження звіту подаються здобувачем наукового ступеня до аспірантури; зазначена документація зберігається в індивідуальному плані здобувача і розглядаються під час атестації.

6. Права та обов'язки здобувачів наукового ступеня доктор філософії

6.1. Здобувач спільно з науковим керівником обирає строки проходження практики на одному з курсів навчання в аспірантурі (але не раніше другого курсу), залежно від індивідуального рівня педагогічної та наукової підготовки, плану роботи над дисертаційним дослідженням тощо.

6.2. Здобувач має право з усіх питань, які виникають під час проходження практики, звертатись до наукового керівника, завідувача кафедри, завідувача аспірантури, вносити пропозиції з удосконалення організації практики.

6.3. Здобувач під час проходження практики за попередньою домовленістю має право на відвідування занять провідних фахівців академії з метою вивчення методики викладання, знайомства з передовим педагогічним досвідом.

6.4. Здобувач виконує всі види робіт, передбачені програмою педагогічної практики, ретельно готується до кожного заняття.

6.5. Здобувач підпорядковується правилам внутрішнього розпорядку академії, розпорядженням адміністрації та керівникам практики. У разі невиконання вимог, які висуваються практиканту, здобувач може бути відсторонений від проходження практики.

6.6. Здобувач відсторонений від практики або робота якого на практиці визнана незадовільною, вважається таким, що не виконав індивідуальний план і згідно з «Порядком підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 р. № 261 підлягає відрахуванню.

6.7. Здобувач повинен протягом 10 робочих днів після закінчення практики надати звітну документацію на кафедру.

7. Керівництво практикою

7.1. Загальне керівництво та контроль за проходженням практики здобувачами третього освітньо-наукового рівня вищої освіти покладається на завідувача кафедри, за якою закріплений даний здобувач.

7.2. Безпосереднє керівництво та контроль за виконанням плану практики здобувача здійснюється його науковим керівником, який:

- забезпечує чітку організацію, планування та облік результатів практики;
- затверджує загальний план-графік проведення практики, його місце в системі індивідуального планування здобувача;
- добирає дисципліни, навчальні групи для проведення педагогічної практики;
- надає методичну допомогу в плануванні та організації навчальної взаємодії;
- контролює роботу практиканта, відвідування занять та інші види його роботи зі слухачами, студентами, приймає заходи щодо ліквідації недоліків в організації практики;
- готує відгук про проходження практики.

7.3. Завідувач аспірантури:

- знайомить здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти з Положенням, формою та змістом звітної документації;
- здійснює облік проходження практики здобувачами академії.

Придніпровська державна академія фізичної культури і спорту

Звіт
з науково-педагогічної практики
здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти

(кафедра)

017 – фізична культура і спорт

(спеціальність)

(прізвище, ім'я, по батькові)

Завідувач кафедри

_____

(підпис)

_____

(прізвище, ініціали)

Придніпровська державна академія фізичної культури і спорту

Науковий керівник: П.І.Б.

Період проходження: день/місяць – день/місяць рік

Загальний обсяг годин – 90.

План проходження практики

Зміст роботи	День				
	1	2	3	4	5
Перший тиждень					
Складання індивідуального плану проходження практики					
Знайомство з організацією навчально-виховного процесу кафедри					
Вивчення досвіду викладання провідними НПП кафедри та академії під час відвідування аудиторних занять з навчальних дисциплін.					
Розробка змісту навчального заняття					
Участь у розробці ресурсного забезпечення навчального процесу					
Самостійне проведення навчальних занять					
Самоаналіз проведення навчальних занять					
Другий тиждень					
Розробка змісту навчального заняття					
Участь у розробці ресурсного забезпечення навчального процесу					
Самостійне проведення навчальних занять					
Самоаналіз проведення навчальних занять					
Участь в оцінюванні якості різних видів робіт здобувачів I та II рівнів вищої освіти					
Індивідуальна робота зі здобувачами I та II рівнів вищої освіти					
Третій тиждень					
Самостійне проведення навчальних занять					
Самоаналіз проведення навчальних занять					
Індивідуальна робота зі здобувачами I та II рівнів вищої освіти					
Керівництво та/або допомога в проведенні наукових студентських досліджень.					
Підготовка звіту про науково-педагогічну практику					

Стислий опис змісту науково-педагогічної практики

1. Знайомство з організацією навчально-виховного процесу у закладі вищої освіти.

2. Вивчення досвіду викладання провідними науково-педагогічними працівниками закладу вищої освіти навчальних дисциплін під час відвідування аудиторних занять.

3. Розробка змісту навчальних занять.

Сітка проведених занять

Дата і час проведення	Академічна група	Тема заняття	Вид занять

4. Участь у розробці ресурсного забезпечення навчального процесу.

5. Самостійне проведення навчальних занять з дисципліни (лекцій, семінарів, практичних занять), самоаналіз.

6. Участь в оцінюванні якості різних видів робіт здобувачів I та II рівнів вищої освіти.

7. Індивідуальна робота зі здобувачами I та II рівнів вищої освіти.

8. Керівництво та/або допомога в проведенні наукових студентських досліджень.

Висновки (вказуються виконані або не виконані завдання практики та рівень задоволеності здобувачів компетенціями, здобутими та/або розвиненими під час проходження науково-педагогічної практики).

Дата _____

Підпис _____